

EURÓPAI PARLAMENT

2014 - 2019

Plenárisülés-dokumentum

16.9.2014

B8-0133/2014

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 123. cikkének (2) bekezdése alapján

a líbiai helyzetről
(2014/2844(RSP))

Javier Couso Permuy, Neoklis Sylikiotis, Pablo Iglesias, Marina Albiol Guzmán, Paloma López, Miloslav Ransdorf, Sabine Lösing, Fabio De Masi, Kostas Chrysogonos, Sofia Sakorafa, Georgios Katrougkalos
a GUE/NGE képviselőcsoport nevében

RE\1034771HU.doc

PE537.035v01-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

**az Európai Parlament állásfoglalása a líbiai helyzetről
(2014/2844(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának Líbiáról szóló 2014. augusztus 27-i 2174. számú határozatára (S/RES/2174 (2014)),
  - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának az afrikai békéről és biztonságról szóló 2011. február 26-i 1970. számú határozatára (S/RES/1970 (2011)),
  - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának Líbiáról szóló 2011. március 17-i 1973. számú határozatára (S/RES/1973 (2011)),
  - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának Líbiáról szóló 2011. szeptember 16-i 2009. számú (S/RES/2009 (2011)), 2011. október 31-i 2017. számú (S/RES/2017 (2011)), 2011. december 2-i 2022. számú, valamint 2012. március 12-i 2040. számú határozatára,
  - tekintettel a Tanács 2014. június 23-i és 2014. augusztus 15-i ülésének következtetéseire,
  - tekintettel a líbiai helyzetről szóló 2011. szeptember 15-i állásfoglalására¹,
  - tekintettel az Arab Liga, az Európai Unió, Franciaország, Németország, Olaszország, Málta, Spanyolország, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok Líbiával foglalkozó különmegbízottjainak 2014. július 26-i közös nyilatkozatára,
  - tekintettel az európai szomszédságpolitika Líbiára vonatkozó csomagjáról szóló, 2014. március 27-i 14/0228. számú bizottsági tájékoztatóra,
  - tekintettel az ENSZ líbiai támogató missziója (UNSMIL) és az EMSZ Emberi Jogok Főbiztosának Hivatala (OHCHR) által készített a líbiai emberi jogi helyzetről szóló 2014. szeptember 4-i közös jelentésre,
  - tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a NATO beavatkozása, és ennek keretében az Egyesült Királyság Különleges Légi Szolgálatának (SAS) 2011-es líbiai bevetése ártatlan civil áldozatokat követelt, humanitárius válságot okozott, és súlyos pusztítást eredményezett, amelyek következtében teljesen destabilizálódott a líbiai állam és azóta is tartó polgárháború tört ki; mivel elképzelhető, hogy Líbiát hamarosan bukott államnak kell nyilvánítani;
- B. mivel a líbiai politikai csoportok közötti, 2014 júliusa óta Tripoliban, Bengáziban és az ország többi részén szinte megszakítás nélkül zajló fegyveres összecsapások

---

¹ HL C 51. E, 2013.2.22, 114. o.

következtében további romlanak az életkörülmények, egyre többen kénytelenek elhagyni a lakóhelyüket, és egyre magasabb a halálos áldozatok – és köztük a gyermekek – száma;

- C. mivel ha nem sikerül kompromisszumos megoldásra jutni és megbékélést kezdeményezni, veszélybe kerül a líbiai állam egysége, és fennáll az ország legalább három részre szakadásának a kockázata (Fezzan, Kirenaika és Tripolitánia);
- D. mivel 2014 májusában Halífa Haftar volt líbiai tábornok megindította a „Méltóság” hadműveletet a Bengázi Forradalmi Súra Tanács ellen, amely szövetséghez tartoznak többek között az Anszár as-Saría és a Líbia Pajzsa szervezetek egységei és más fegyveres csoportok is;
- E. mivel 2014 augusztusában Tripoli nemzetközi repülőterét olyan miszrátai (Fadzsr Líbia) és bangázi (Anszár as-Saría) milíciák foglalták el, amelyeket korábban nyugati és Perzsa-öböl menti országok finanszíroztak és szereltek fel azzal a céllal, hogy Moammer Kadhafi ellen harcoljanak;
- F. mivel a lázadóknak szállított fegyverek mára egész Észak-Afrikában elterjedtek, továbbá felhasználták azokat különféle konfliktusokban, illetve más országok, például a Közép-afrikai Köztársaság, Mali és Szíria destabilizálásához, de megjelentek Algériában is;
- G. mivel elképzelhető, hogy az USA újabb líbiai beavatkozást tervez; mivel több alkalommal is azonosított repülőgépek intéztek éjszakai támadást a „Líbiai Hajnal” hadműveletben részt vevő erők ellen Tripoliban; mivel az Egyesült Arab Emírségeket és Egyiptomot vádolják e támadások vezetésével; mivel Líbia kiutasította a szudáni katonai attasét, miután azzal vádolták Szudánt, hogy fegyverekkel látja el a lázadókat; mivel Líbia nyugati szomszédai, Algéria és Tunézia megerősítik határaikat; mivel továbbra is érkeznek fegyverek Líbiába;
- H. mivel Líbiára továbbra is vonatkozik a 2011-ben bevezetett nemzetközi fegyverembargó; mivel az ENSZ tisztviselőinek a tervek szerint 2014. szeptember 15-én kellett jelenteniük a fegyverembargót sértő eseteket;
- I. mivel darnahi és szirtei milíciák szolidaritásukról biztosították a szíriai Iszlám Államot;
- J. mivel 2012. július 7-én és 2014. június 24-én választásokat tartottak Líbiában; mivel az országnak jelenleg két, egymással rivalizáló parlamentje van, nevezetesen a képviselőház, amelyet a 2014. évi választásokon választottak meg, de Tobrukba költözött, miután milíciák vonták ellenőrzésük alá az ország két legnagyobb városát, illetve a volt általános nemzeti kongresszus, amelyet az iszlamistákkal szövetséges milíciák támogatnak, és amelynek székhelye Tripoliban van;
- K. mivel a 2011-es líbiai konfliktusban a NATO-tagállamok – a nemzetközi jog megsértésével – erőteljesen támogatták a polgárháborúban harcoló egyik felet, arra hivatkozva, hogy a repülési tilalmi övezet és az úgynevezett lázadóknak juttatott fegyverszállítmányok összhangban állnak a védelmi felelősség elvével;

- L. mivel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2009. számú határozatával 2011-ben létrehozott líbiai támogató misszió (UNSMIL) 2014 júliusában a tripoli nemzetközi repülőtér lezárása, valamint az UNSMIL biztonságos működésének lehetetlenné válása miatt visszavonta személyzetét Líbiából; mivel azóta több ezer líbiai állampolgár, nemzetközi diplomata és valamennyi uniós alkalmazott és aktivista Tunéziába menekült;
- M. mivel az UNSMIL becslései szerint a harcok miatt legalább 100 000 líbiai kényszerült az országon belül elhagyni lakhelyét, beleértve Távurgá város lakóit, akik már 2011 óta menekülttáborokban élnek, valamint további 150 000 ember, köztük sok migráns munkavállaló az országon kívül keresett menedéket;
- N. mivel a NATO tagországai, szövetségesei (nevezetesen az USA, Franciaország, az Egyesült Királyság, Katar és az Egyesült Arab Emírségek) és többek között a kanadai Aeryon Labs Inc. vállalat¹ megszegték az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1970. számú határozatával a folyamatos líbiai erőszakcselekmények miatt bevezetett fegyverembargót;
- O. mivel az EU 2013 májusában létrehozta a líbiai határőrizeti missziót, amely katonai támogatást nyújt a líbiai hatóságoknak a határőrizeti és -ellenőrzési tevékenységekben; mivel a misszió elsődleges célja, hogy megelőzze az Európába induló menekültáradatot és migrációt, valamint állami ellenőrzés alá vonja a kőolajmezőket és olajfúró kutakat; mivel a maga 30 millió eurós költségével a líbiai EUBAM az EU valaha volt legköltségesebb missziója; mivel a költségvetés felét biztonsági magánvállalkozások szolgáltatásaira költik;
- P. mivel Líbia rendelkezik a világ bizonyítottan létező tízedik legjelentősebb kőolajkészletével, ami az Afrikai kontinensen a legnagyobb mennyiséget jelenti; mivel az ország GDP-jének 80%-a a kőolajszeektortól függ; mivel a NATO beavatkozása előtt a napi kitermelés 1,6 millió hordót tett ki, ami a beavatkozást követően napi 200 000 hordóra csökkent, és a közelmúltban nőtt 725 000 hordóra annak köszönhetően, hogy az országban uralkodó káosz ellenére újraindulóban van az exporttevékenység;
- Q. mivel az Egyesült Államok afrikai parancsnoksága (AFRICOM) a milíciák közötti összecsapások eszkalálódása miatt elhalasztotta mintegy 5–8000 líbiai katona kiképzését;
- R. mivel a tobruki székhelyű parlament 2014. szeptember 14-én leváltotta a központi bank elnökét, miután az megpróbálta megakadályozni, hogy az új törvényhozók számára elkülönített összegek elhagyják a bankot;
- S. mivel a líbiai partoknál elsüllyedt egy 250 migránst Európa felé szállító hajó, és az utasok közül csak 36-ot sikerült megmenteni; mivel augusztusban egy hasonló balesetben több mint 100 afrikai halt meg;
1. ismételten elítéli a Franciaország, az Egyesült Királyság, az Egyesült Államok és

---

¹ A kanadai Aeryon Labs Inc. vállalat Aeron Scout drónokat szállított Líbiába, ezek segítették a líbiai lázadók útját Tripoli felé. A drónok irányításával kapcsolatos képzést egy magánkézben lévő biztonsági vállalat, a Zariba Security Corporation biztosította. Lásd: <http://www.aeryon.com/news/pressreleases/271-libyanrebels.html>

Kanada által a NATO égisze alatt végrehajtott líbiai beavatkozást, mivel ez váltotta ki a jelenlegi helyzetet;

2. határozottan ellenzi, hogy az országban további katonai beavatkozást hajtsanak végre; hangsúlyozza azonban, hogy valamennyi félnek el kell köteleznie magát a békés politikai rendezés mellett; felszólítja a feleket, hogy kössenek azonnali tűzszünetet és hagyjanak fel a harcokkal, mivel ez az előfeltétele az inkluzív, líbiaiak által vezetett politikai párbeszédnek, amely elvezethet a megbékéléshez és az ország stabilitásának visszaállításához;
3. rendkívül aggasztónak tartja az ország jelenlegi gazdasági és politikai megosztottságát, amely súlyosbítja a lakosság bizonytalan helyzetét; ismételten hangsúlyozza a Líbia szuverenitása, függetlensége és területi integritása melletti elkötelezettségét; újra megerősíti, hogy támogatja a népek elidegeníthetetlen jogát, hogy az országuk területén található erőforrásokhoz hozzáférjenek és azokat ellenőrizhessék;
4. sajnálatosnak tartja, hogy Líbiában egyre fokozódik az erőszak; elítéli az erőszak alkalmazását, aminek következtében sok civil sérült meg, halt meg vagy kényszerült elhagyni otthonát; kéri, hogy az emberi jogi és nemzetközi humanitárius jogi jogsértések és visszaélések elkövetőit vonják felelősségre tetteikért;
5. ösztönzi a régió országait, az Arab Ligát és az Afrikai Uniót, hogy támogassák az ellenségeskedés haladéktalan felfüggesztését, valamint a megoldás kidolgozása melletti konstruktív elköteleződést; ezzel összefüggésben támogatja például az olyan kezdeményezéseket, mint amelynek keretében Algéria Líbia szomszédos országaival partnerségben nemzeti párbeszédet indít a hadban álló felek között;
6. kéri a Líbiába és a régióba, illetve a Perzsa-öböl országaiba irányuló fegyverexport és fegyverszállítás felfüggesztését, a milíciák Perzsa-öböl menti országok – és közvetve a nyugati országok – általi finanszírozásának felfüggesztését, valamint különösen a milíciák által ellenőrzött kőolajmezőkről származó olaj vásárlásának beszüntetését; kéri az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1970. számú határozatával bevezetett fegyverembargó megsértésének kivizsgálását;
7. emlékeztet rá, hogy az Európai Unió, annak számos tagállama és az Egyesült Államok évtizedeken át támogatták Kadhafit, majd később a NATO líbiai katonai beavatkozását, és különös felelősség terheli őket az országban kialakult helyzet miatt;
8. súlyos aggodalmának ad hangot a líbiai humanitárius válság kapcsán, amelynek következtében több ezer menekült volt kénytelen elhagyni az országot; ösztönzi a Tanácsot, a Bizottságot és az alenököt/főképviselet, hogy bocsássanak rendelkezésre minden szükséges pénzügyi és emberi erőforrást a menekültek támogatása érdekében; hangsúlyozza, hogy megfelelő humanitárius segítséget kell nyújtani a menekülteknek;
9. felszólítja az EU-t, hogy haladéktalanul változtassa meg az észak-afrikai menekültekkel kapcsolatos politikáját; ismételten megerősíti, hogy ellenzi a FRONTEX-et, és – a visszaküldés tilalmának az Alapjogi Charta 19. cikke (2) bekezdésében rögzített elvének megfelelően – úgy véli, hogy a FRONTEX működése nem eredményezheti az érintett személyek Líbiába vagy más olyan országba történő visszatoloncolását, ahol életüket

veszély fenyegeti;

10. felszólítja az EU-t, hogy állítsa le a líbiai EUBAM missziót, mivel az tovább militarizálja a líbiai határvidéket, és a menekültek halálához vezet; úgy véli, az EU-nak kizárólag humanitárius és polgári támogatást kell Líbiába küldenie;
11. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnökének, az Európai Bizottság elnökének, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok parlamenti elnökeinek, az Európai Unió líbiai határellenőrzést segítő missziójának (EUBAM), az ENSZ líbiai támogató missziójának (UNSMIL), valamint Líbia kormányának és képviselőházának.